

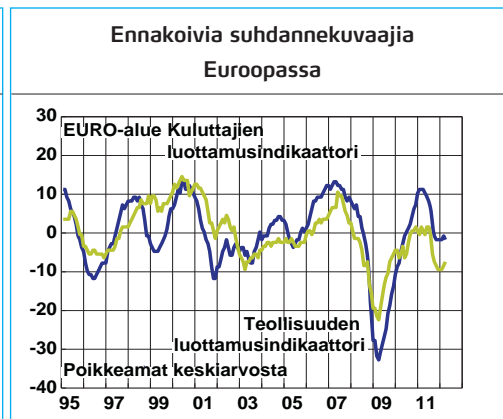
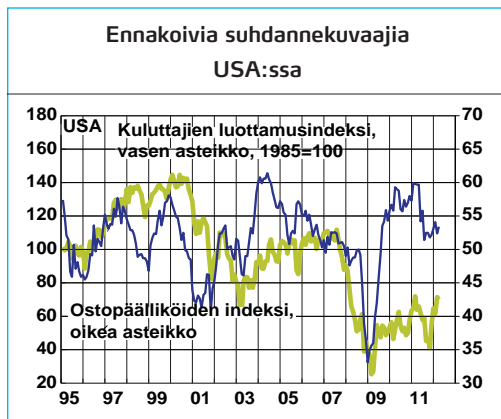
Lähteet: OECD, Conference Board, EK, ETLA, Euroopan komissio, ISM, OMX, Suomen Pankki, Tilastokeskus, Tullihallitus ja Valtiovarainministeriö

● Euroopan kriisirahaston kasvattamisesta päästiin vihdoin yksimielisyyteen. Viime aikoina velkakriisiin on pelätty kärjistyvän erityisesti Espanjassa ja Italiassa ja tämä on kohottanut näiden maiden korkoja.

● Suomessa julkinen alijäämä jäi vuonna 2011 ainakin pahimpia odotuksia vähäisemmäksi. Suunta on oikea, mutta korjausten vauhdin sopivuutta on vaikeampi määritellä. Valtionvelka on joka tapauksessa kasvanut v. 2008 alusta noin 50 % lähes 80 miljardiin euroon.

● Suomen talouden ennusteista löytyy nyt jokaiselle jotakin. Kaikilla on kuitenkin melko yhtenäinen käsitys talouden elpymisestä vuosina 2012-2013. Vientituloihin kovertui iso aukko, mikä ei täyty itsestään. Teknologia- ja metsäteollisuudesta on hävinnyt paljon euroja, jotka eivät palaa suhdannetuulien mukana. Ne on ansaittava uudelleen.

Euron turvaksi rakennettua palomuuria vahvistettiin edelleen. Euroopan rahoitusvakausvälineen (ERVV) ja Euroopan vakausmekanismin (EVM) yhteiset resurssit kasvatettiin 500:stä 700 miljardiin euroon.

Rahan tarjonnan lisääminen pankeille on eri asia. Sillä halutaan parantaa pankkien likviditeettiä ja vähentää pankkien keskinäisen luotonannon vähäisyydestä johtuvaa rahamarkkinoiden kireyttä.

EKP on tarjonnut pankeille edullista rahoitusta, mikä korkeakorkoisiin valtionlainoihin käytettynä on tuottanut pankeille hyvän voiton. Kun valtionobligatioiden hinnat ovat kohonneet kysynnän

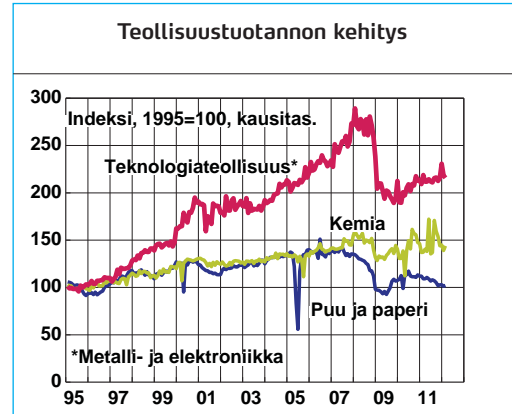
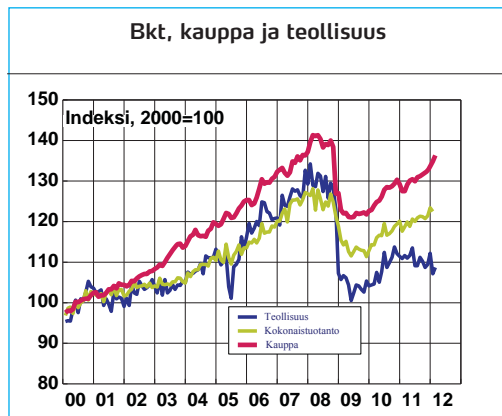
myötä, niiden korot ovat puolestaan laskeneet. Näin EKP on saanut alennettua myös kriisimaiden valtionlainakorkoja.

Saksan talouden ajautumista taantumaan ovat monet pitäneet jo itsestään selvänä, vaikka tuotanto- tai ulkomaankauppaluvut ovat vielä säilyneet kohtalaisina. Myös IFO-indeksi on korkealla tasolla ja kohonnut vuodenvaihteesta. Tuorein uskoa vahvistava tieto on viennin arvon lähes 9 % kasvu helmikuussa.

Euroopan heikko kehitys heikentää myös Ruotsin kasvulukuja: Helmikuun kausitasoitettu teollisuustuotanto pieni 5 % tammikuusta. Kyse voi olla satunnaisestakin muutoksesta, mutta esim. Suomen Ruotsin-vienti on vetänyt heikosti viime vuoden puolesta välistä lähtien.

Suuret vajeet ja velan kasvu eivät ole estäneet USA:n elpymistä ja talousennusteet ovat paremmat kuin Euroopassa. Asuntokauppa on alkanut käydä paremmin, jolloin ihmiset voivat muuttaa helpommin työn perässä. Se on yksi USA:n talouden peruspilareista. Työllisyys on kuitenkin lisääntynyt toistaiseksi melko hitaasti.

Kauppa- ja vaihtotase ovat edelleen hyvin heikkoja. Ulkomaankauppa on vuoden alussa vilkastunut, mutta tuonti on kasvanut vientiä nopeammin. Etumatka kuroutunee kuitenkin kiinni, koska lisäys on tullut pääasiassa tuotantotavaroiden ja raaka-ainneiden tuonnista. Vuoden alun kehitys sinänsä ei vaikuta erityisen huonolta, mutta alijäämäisyys kertoo tietysti sen, että ns. viennin rakenteellinen ylijäämä on enää muisto vain.

Vientitilastoissa ei näkynyt varsinaista elpymistä vielä yhdelläkään toimialalla. Koneiden ja laitteiden vienti lopahti tammikuussa, mutta muissa kulkuneuvoissa oli tätä korvaava nousu. Toimialoitaisia tietoja ei helmikuusta vielä ole julkaistu. Poikkeuksena öljytuotteet ovat pitäneet nousutrendinsä vuodesta 2009 lähtien, eivätkä siten ole piittäneet muita toimialoja viime vuosina kiusanneista suhdanteista.

Venäjän-viennissä vuoden alku oli tavalliseen tapaan heikko. Kun verrataan tammikuuta edellisen vuoden tammikuuhun, saadaan kasvua kuitenkin lähes 20 %. Britanniaan toimitettiin jokin iso tilaus, mutta kun näin kävi myös viime vuoden tammikuus-

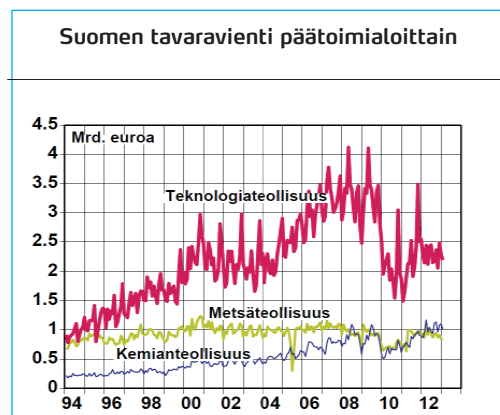
sa, kasvu edellisvuodesta jäi olemattomaksi. Muuten kehitys maittain oli tavanomainen.

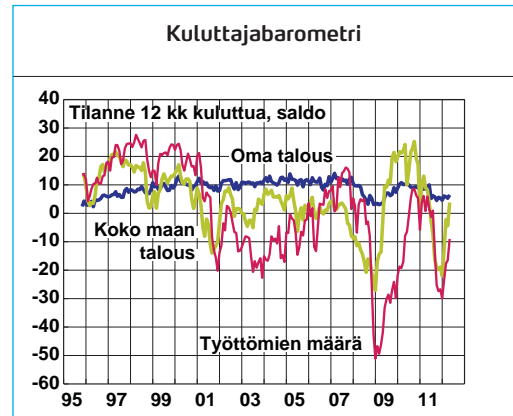
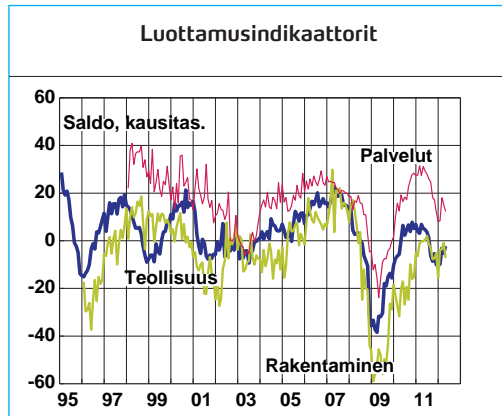
Teollisuustuotanto oli helmikuussa myös vielä kohmeinen. Koko teollisuuden kuvaaja jatkoi alaviistoon, eivätkä yksittäiset toimialatkaan antaneet kummempia nousuvinkkejä. Tarkkaan katsomalla voi huomata paperi- ja puutavaraiteollisuuden laskussa hienoista hidastumista.

Kansantalouden tilinpidon tiedot päättyvät viime vuoden loppuun, mutta niistä saa kattavamman kuvan kotimarkkinoiden kehityksestä. Yksityinen kulutus lisääntyi kausitasoitettuna edelleen, vaikka vauhti näytti

hidastuvan vuoden lopulla. Investoinneissa nousuvauhti ei hiipunut, erityisesti kasvoivat kone- ja laiteinvestoinnit. Tuonti elpyi varsinkin viimeisellä neljänneksellä. Se kuvastaa aktiiviteetin kohoamista, vaikkei sillä suoraa vaikutusta tuotantoon olekaan.

Tuotannon eri alojen vuoden sisäinen kehitys oli kohtalainen, vain rahoitus- ja vakuutustoiminnassa sekä informaatiossa ja viestinnässä vuoden loppu oli heikko. Kauppa piti kasvunsa parhaiten. Teollisuudessa-kin pienet ja keskisuuret kotimarkkinayritykset sinnittelevät. Pääosa viennistä tehdään suurissa yrityksissä ja niistäkin osalla on menekki säilynyt hyvänä.

EK:n teollisuuden luottamusindikaattori nousi huhtikuussa vähän tilauskannan vahvistumisen ansios- ta. Vähittäiskaupassa luottamus ko- heni myös selvästi, mutta rakentami- sessa ja muissa palveluissa tuli hiu- kan laskua.

Rakennusalan saldoluku oli -7, kun edellinen oli -1. Pitkän aikavälin kes- kiarvo on -5, joten taso on edelleen kohtalainen.

Muissa palveluissa myynti kasvoi, mutta odotukset olivat varovaisem- mat, jolloin indikaattori laski luvus- ta 15 tasolle 12. Taso on korkea, mut- ta niin on pitkän aikavälin keskiar- vokin, +17. Kehitys oli samanlainen kuin maaliskuussa: myynti lisääntyi, mutta odotukset jäivät edelliskuuta varovaisemmiksi.

Helmikuun barometrissa teolli- suuden suhdannetilanne heikkeni sa- maan tapaan kuin reaalitalouden ti- lastoissakin. Suhdannenäkymät eivät kuitenkaan jääneet kovin paljon kes- kimääräistä heikommalle tasolle. Tä- mä ennakoi kasvun kiihtymistä kesän ja syksyn aikana.

Kuluttajien luottamus parani huhti- kuussa. Arviot kotitalouksien omasta taloudesta kohenivat hieman ja työl-

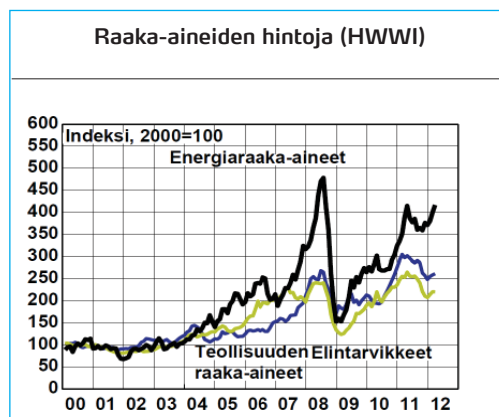
lisyyсарviot vähän enemmän. Odo- tukset maan taloudesta ovat jo ehkä myönteisempiä kuin keskimäärin.

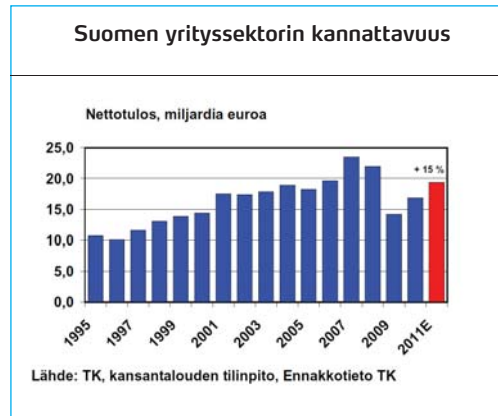
Vanhojen asuntojen hinnat py- syivät pääkaupunkiseudulla edelli- sen kuukauden tasolla, mutta muual- la ne laskivat vähän. Kotitalouksien ja yritysten veloissa ei ollut erityisiä muutoksia helmikuussa.

Kuluttajahinnat kohoavat edelleen nopeasti, vaikka prosentit ovat väli- aikaisesti pienentyneet. Jos nykyinen hintojen nousuvauhti säilyy, kasvu- prosentit alkavat suurentua nykyises- tä 3 prosentin tasosta nopeasti. Kaa- vamaaisesti kuukausinousua jatkamal- la kohoaisi inflaatio ensi joulukuussa jo yli 6 %. Toisaalta inflaatiota ovat

kohottaneet esim. polttoaine- ja ar- vonlisäverojen korotukset, joita ei nyt ole tiedossa lisää. Osin näihin ve- ronkorotuksiin liittyy myös elintar- vikkeiden ja liikenteen hintojen nou- su. Ellei kysynnän lisääntyminen eri- tyisesti kohota raaka-aineiden hin- toja, voitaneen olettaa, että hintojen nousuvauhti hidastuu. Asumisen kal- listuminen on jo pysähtynyt.

Energiaraaka-aineiden hinnat ovat alkaneet jälleen kohota nopeasti. Öljyn hinta on euroissa on jo uusissa ennätyslukemissa, Yhdysvaltain dol- lareissa taso on vielä karvan ver- ran alle vuoden 2008 ennätysellisen \$133. Öljyn kallistuminen liittyy suh- danteiden paranemiseen sekä tuotan- non pullonkaloihin Irakissa ja muil- la levottomuusalueilla.

Koko yrityssektorin kannattavuus parani vuonna 2011

Pörssikurssit alkoivat palautua viime vuoden loppupuolella, pitkän laskun jälkeen. Nyt tunnelma pörssissä tuntuu jälleen huonontuneen ja osakkeiden hinnat ovat laskeneet.

Suomen yrityssektorin kannattavuus romahti finanssikriisissä samaan tapaan kuin pörssiyrityksillä, mutta käytettävissä olevien ennakkollisten tietojen perusteella kannattavuus parani jo vuonna 2011, kun taas pörssiyrityksillä kannattavuus oli viime vuonna edelleen 11 % heikompi kuin toissavuonna.

Pörssiyrityksien heikkoa kannattavuutta selittää niiden suuri riippuvuus viennistä. Kotimarkkinayritysten kannattavuus lienee vaikeasta taloustilanteesta huolimatta kohtalainen ja koko yrityssektorin kannattavuus on sitä kautta pysynyt parempana kuin pitkälti suurista vientiyrityksistä koostuvassa pörssissä. Viime vuosikymmeninä niin kotimarkkinayritykset kuin kansainväliset kon-

sernit ovat monin tavoin uudistuneet rakenteellisesti. Parantuneen kilpailukyvyyn ja omavaraisuuden ansiosta yritykset kestävätkin suhdannevaihteluja paremmin.

Euron heikentyminen näyttää päättyneen vuodenvaihteessa. Heikkoon USA:n dollariin nähden euro on las-

kunkin jälkeen vielä kohtalaisen korkealla, mutta jopa vahva Englannin puntaan ja Venäjän ruplaan nähden. Sen sijaan Japanin jeniin nähden euro on heikko. Ruotsin kruunun nähden euron kurssi vahvistui paljon finanssikriisin aikana, mutta on sen jälkeen palannut 9 kruunun molemmin puolin heiluvalla tasolle.

Keskeiset ennusteluvut

Ennakkol. 2010-2011, Tilastokeskus / Ennusteet, ETLA: Suhdannekatseaus 1/2012, maaliskuu

	Vuosisuunnitus, %			
	2010*	2011*	2012**	2013**
Bkt, volyymi.....	3,7	2,9	0,9	2,6
Teollisuus, volyymi (tuotos).....	5,6	2,3	2,6	4,7
Vienti, volyymi.....	7,8	-0,8	2,3	5,5
Tuonti, volyymi.....	7,7	0,1	2,7	3,8
Yksityinen kulutus, volyymi.....	2,7	3,3	1,7	1,5
Yksityiset investoinnit, volyymi.....	3,9	5,0	-1,4	3,6
Kuluttajahinnat.....	1,2	3,4	2,7	1,8
Ansiotasoindeksi.....	2,6	2,7	3,1	2,9
Tasot ja asteet				
Työttömyysaste, %.....	8,4	7,8	7,7	7,3
Työllisyysaste, %	67,8	68,6	68,9	68,7
Vaihtotase, Mrd €.....	2,5	-0,8	-2,4	-1,3
EMU-ylijäämä, % BKT:sta.....	-2,5	-0,5	-0,7	-0,4

Elinkeinoelämän Keskusliitto EK

PL 30 (Eteläranta 10), 00131 Helsinki
Puhelin 09 420 20 • Faksi 09 4202 2299
www.ek.fi

Lisätietoja

Ekonomisti Juha Vartia
Puh. 09 4202 2603
etunimi.sukunimi@ek.fi